

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem se sídlem nám. Míru 9, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, Olomouc, zastoupenému JUDr. Petrem Ritterem, advokátem se sídlem Riegrova 12, Olomouc, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2004, č. j. OSV-196/04/SD-4/KR, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 8. 2009, č. j. 38 Cad 5/2004 – 93,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému advokátovi stěžovatele Mgr. Františku Drlíkovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 1920 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byl zamítnut jeho návrh na vydání předběžného opatření a současně byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 5. 2. 2004, č. j. OSV-196/04/SD-4/KR. Tímto rozhodnutím žalovaný změnil výrok rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu ze dne 22. 12. 2003, č. j. soc/4997/552/2003/Dv, tak, že doplnil ustanovení zákona č. 482/1991 Sb. podle něhož bylo rozhodováno a dále uvedl, že se žádost o poskytnutí dávky sociální péče zamítá, namísto toho, že se dávka sociální péče nepřiznává.

Krajský soud v Ostravě vycházel z ust. § 1, § 3 odst. 1, 2 § 8a zákona č. 482/1991 Sb. Zjistil, že stěžovatel byl v době vydání rozhodnutí žalovaného ženatý a žil v rodinném domě se svou manželkou a zletilou dcerou, která byla výdělečně činná. Od 13. 4. 1993 byl veden

v evidenci uchazečů o zaměstnání na Úřadu práce v Šumperku. Hmotné zabezpečení podle zákona č. 1/1991 Sb. mu nebylo přiznáno. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení byla stěžovateli od 2. 12. 2003 zastavena výplata částečného invalidního důchodu podle ust. § 3 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb., neboť se nepodrobil vyšetření zdravotního stavu, přestože byl na možnost zastavení výplaty důchodu upozorněn. Z tohoto důvodu nemohl být nadále považován za občana sociálně potřebného pro účely dávek sociální péče. Krajský soud má za to, že nelze přisvědčit námitce stěžovatele, že mu dávka sociální péče musela být přiznána, poněvadž požadoval dávku ve výši 7100 Kč, a to 4100 Kč jako životní minimum a 3000 Kč na výdaje na energii a inkaso. K návrhu na vydání předběžného opatření krajský soud uvedl, že stěžovatel nesplnil žádnou z podmínek potřebných pro jeho vydání. Krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou ve smyslu ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Podanou kasační stížností napadl stěžovatel rozsudek Krajského soudu v Ostravě z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) až e) a § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Namítl, že napadený rozsudek byl vydán vyloučenými soudci, kteří rozhodovali neveřejnými rozsudky, tedy neveřejně a v nepřítomnosti stěžovatele, přestože stěžovatel s jednáním v jeho nepřítomnosti nikdy nesouhlasil. Je mu tak odepřeno právo jednat před soudem a předkládat ve věci důkazy. Soudci pouze opisují původní argumentaci, která není absolutně pravdivá a nelze se s ní ztotožnit. Soud se navíc neřídil pokyny a právními názory Nejvyššího správního soudu. Stěžovatel má za to, že měl být zabezpečen sociálními dávkami. Krajský soud v Ostravě v dalších cca 100 řízeních obsahově s touto věcí shodných argumentuje zcela stejně a vydává neveřejné rozsudky. Stěžovatel dále uvedl, že tajemnice krajského soudu, paní B., nemůže jeho osobu zastupovat přímo ze zákona, soud na jeho osobu útočí. Advokát JUDr. Petr Ritter nemůže zastupovat žalovaného, neboť ust. § 64 s. ř. s. a § 21a odst. 3 o. s. ř. to zakazuje. Stěžovatel poukázal na to, že soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Drahošová doposud nevyřídila jeho žalobu proti zastavení výplaty částečného invalidního důchodu, věc je projednávána pod sp. zn. 19 Cad 124/2003. Stěžovatel konečně namítl, že krajský soud při svém rozhodování porušil ust. § 39 odst. 1, § 64 s. ř. s. a § 83 odst. 1, 2 písm. d) a § 103 o. s. ř. Byla rovněž porušena práva stěžovatele zaručená Ústavou ČR v čl. 1., čl. 3, čl. 4., čl. 10, čl. 96 odst. 2, a Listinou základních práv a svobod v čl. 1, čl. 3 odst. 3, čl. 6 odst. 1, čl. 10 odst. 1, čl. 30 odst. 2, čl. 36 odst. 2, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2. Tato práva jsou závazná a mají přednost před zákonem i argumentací soudu. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil v celém rozsahu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal rozsudek Krajského soudu v Ostravě a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Námitka stěžovatele, že ve věci rozhodovala vyloučená soudkyně je neopodstatněná, neboť soudkyně JUDr. Miroslava Ježoviczová nebyla z projednání či rozhodování věci vyloučena rozhodnutím Nejvyššího správního soudu. Podání stěžovatele ze dne 16. 9. 2009, které podle názoru krajského soudu mohlo být považováno za námitku podjatosti proti soudkyni JUDr. Miroslavě Ježoviczové, a bylo z toho důvodu předloženo Nejvyššímu správnímu soudu, totiž Nejvyšší správní soud po posouzení jeho obsahu jako námitku podjatosti nevyhodnotil. Stěžovatel totiž výslovně nevedl, že vznáší námitku podjatosti, či že se jedná o podání ve smyslu ust. § 8 s. ř. s., nezmínil ani žádné skutečnosti, které by bylo možné za důvody podjatosti považovat. Tvzení stěžovatele, že soudkyně nemohla ve věci rozhodnout pro zbavení způsobilosti k právním úkonům, pak není pravdivé.

Stěžovatel dále namítl, že ve věci bylo rozhodnuto neveřejně a v jeho nepřítomnosti, ačkoli s tímto nesouhlasil. Tato námitka je nepřipadná. Ze soudního spisu je zřejmé, že k projednání věci bylo nařazeno jednání na den 3. 8. 2009, stěžovateli bylo předvolání doručeno dne 25. 5. 2009. Podáním ze dne 24. 7. 2009 stěžovatel požádal o odročení jednání

s tím, že není zastoupen advokátem. Podle ust. § 49 odst. 3 s. ř. s. neúčast řádně předvolaných účastníků nebrání projednání a skončení věci, nejsou-li důvody pro odročení podle § 50. Podle ust. § 50 s. ř. s. může být jednání z důležitých důvodů odročeno. Z protokolu o jednání (č.l. 91, 92) je zřejmé, že krajský soud nedostatek zastoupení stěžovatele za důležitý důvod pro odročení jednání nepovažoval, neboť usnesením rozhodl, že bude jednáno v jeho nepřítomnosti. V tomto postupu neshledal Nejvyšší správní soud žádných pochybení. V řízení o žalobě totiž není zastoupení advokátem povinné, žádosti stěžovatele o ustanovení advokáta Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 31. 3. 2008, č. j. 38 Cad 5/2004 – 47, nevyhověl, protože stěžovatel neposkytl soudu dostatečnou součinnost a nevyplnil řádně formulář prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Kasační stížnost podanou proti tomuto usnesení Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 63/2008 – 72, zamítl.

Stěžovatel má za to, že mu měly být přiznány dávky sociální péče a dále že se krajský soud neřídil pokyny a právními názory Nejvyššího správního soudu. Tato námitka je zcela obecná, stěžovatel žádné konkrétní vady správního rozhodnutí či rozsudku krajského soudu nspecifikoval, nevymezil, v čem podle jeho názoru spočívalo chybné posouzení jeho nároku. Nejvyšší správní soud proto pouze uvádí, že krajský soud náležitě objasnil, proč považoval rozhodnutí žalovaného za vydané v souladu se zákonem a proč se ztotožnil s jeho názorem, že stěžovatel nesplnil podmínky pro přiznání dávky sociální péče. Nejvyšší správní soud pak v rozhodnutí krajského soudu žádné vady z úřední povinnosti neshledal. Jestliže stěžovatel namítl, že Krajský soud v Ostravě v dalších cca 100 řízeních obsahově s touto věcí shodných argumentuje zcela stejně, je nutno konstatovat, že tato skutečnost nikterak nesvědčí o nezákonnosti napadeného rozsudku, jestliže argumentace krajského soudu na projednávanou věc dopadá a náležitě objasňuje, proč byla žaloba v projednávané věci shledána nedůvodnou a zamítnuta. Pokud soud rozhoduje ve skutkově obdobných věcech stejně, svědčí to naopak o konstantním rozhodování, které je nepochybně pro právní jistotu účastníků žádoucí.

Stěžovatel uvedl, že tajemnice Krajského soudu v Ostravě, paní B., nemůže jeho osobu zastupovat přímo ze zákona, soud na jeho osobu útočí. Nejvyšší správní soud zjistil, že v řízení před krajským soudem stěžovatel nebyl zastoupen ani zvoleným či ustanoveným zástupcem, ani mu soudem nebyl ustanoven opatrovník. Ze soudního spisu nevyplývá, že by jeho zástupcem či opatrovníkem byla ustanovena tajemnice Krajského soudu v Ostravě, či by za něj v řízení činila jakékoli úkony. Tato námitka stěžovatele je tak zcela nedůvodná.

Stěžovatel dále argumentoval tím, že soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Drahošová doposud nevyřídila jeho žalobu proti zastavení výplaty částečného invalidního důchodu. Tato skutečnost však v daném případě vadu řízení nezakládá. Pokud pravomocné správní rozhodnutí nebylo zrušeno, krajský soud nepochybil, jestliže z něj při rozhodování projednávané věci vycházel.

Stěžovatel má za to, že krajský soud při svém rozhodování porušil ust. § 39 odst. 1, § 64 s. ř. s. a § 83 odst. 1, 2 písm. d) a § 103 o. s. ř., aniž uvedl, spojení jakých věcí se domáhal či upřesnil řízení, které bylo podle jeho názoru vedeno o téže věci, a bránilo tak zahájení řízení vedeného pod sp. zn. 38 Cd 5/2004. Nejvyšší správní soud proto pouze konstatoval, že v projednávané věci nedostatek podmínek řízení podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. z důvodu překážky litispendence neshledal.

Stěžovatel dále namítl porušení vymezených ustanovení Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod. Toto tvrzení je však rovněž zcela obecné a nelze z něj dovodit, jaké konkrétní pochybení stěžovatel krajskému soudu či správnímu orgánu vytýkal. Nejvyšší správní soud zde pouze poznamenává, že podle čl. 41 odst. 1 Listiny se lze práva uvedeného v čl. 30 odst. 2 na pomoc v hmotné nouzi domáhat pouze v mezích zákonů, které toto ustanovení provádějí.

Stěžovatel dále namítl, že advokát JUDr. Petr Ritter nemůže zastupovat žalovaného, neboť ust. § 64 s. ř. s. a § 21a odst. 3 o. s. ř. to zakazuje. Podle § 21a odst. 3 o. s. ř. vystupuje-li před soudem za stát organizační složka státu příslušná podle zvláštního právního předpisu, jedná před soudem jménem státu vedoucí organizační složky státu nebo jím pověřený zaměstnanec působící u této nebo jiné organizační složky státu. Nejvyšší správní soud má za to, že citované ustanovení nikterak neomezuje právo organizační složky státu dát se v řízení zastupovat zástupcem na základě plné moci, nevylučuje to ani zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Žalovaný správní orgán je stejně jako žalobce účastníkem soudního řízení a je tedy v souladu s ust. § 35 odst. 2 s. ř. s. oprávněn zvolit si pro řízení advokáta.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že tato není důvodná, a proto ji zamítl podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s.

Jestliže krajský soud v rámci rozhodnutí ve věci současně rozhodl o tom, že se návrh stěžovatele na vydání předběžného opatření zamítá, Nejvyšší správní soud poznamenává, že pokud krajský soud rozhoduje o vydání předběžného opatření, měl by tak učinit před samotným rozhodnutím ve věci, v opačném případě rozhodnutí o vydání předběžného opatření ztrácí své opodstatnění. Podle ust. § 38 odst. 4 s. ř. s. předběžné opatření zaniká nejpozději dnem, kdy se rozhodnutí soudu, jímž se řízení končí, stalo vykonatelným.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřisluší, žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží v souladu s ust. § 9 odst. 2, § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. převzetí a přípravu zastoupení a písemné podání soudu, ve výši 1000 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 1600 Kč. Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 320 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 1920 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 27. října 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu